TÜRKİYE CUMHURİYETİ KİMLİK NUMARALARININ İŞLENMESİ HAKKINDA **REHBER**

KVKK
KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU

KVKK
KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU

TÜRKİYE CUMHURİYETİ KİMLİK NUMARALARININ İŞLENMESİ HAKKINDA REHBER

74

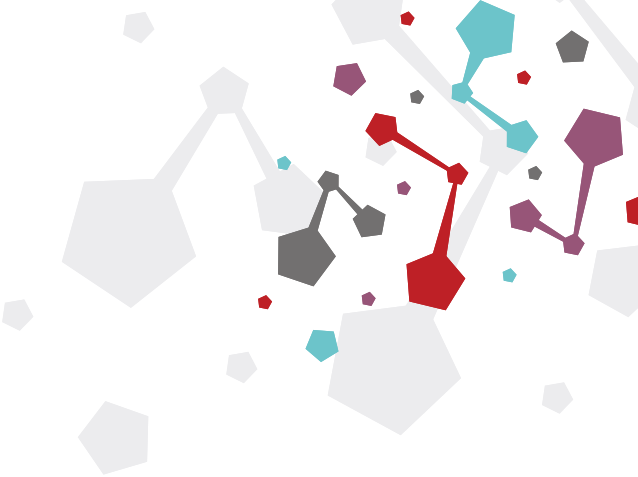
TÜRKİYE CUMHURİYETİ KİMLİK NUMARALARININ İŞLENMESİ HAKKINDA REHBER

KVKK Yayınları No: 74

Nisan 2025, Ankara

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU

Adres: Nasuh Akar Mahallesi 1407. Sokak No: 4 Çankaya/ANKARA
Telefon: 0 312 216 50 00
Web: www.kvkk.gov.tr

“Bu kitapta yer alan içeriklerin, bireysel kullanım dışında izin alınmadan kısmen ya da tamamen kopyalanması, çoğaltılması, kullanılması, yayınlanması ve dağıtılması kesinlikle yasaktır. Bu yasağa uymayanlar hakkında 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca yasal işlem yapılacaktır. Ürünün tüm hakları saklıdır.”

©Kişisel Verileri Koruma Kurumu

İÇİNDEKİLER

I. KURUM TANITIMI 7

II. REHBERİN AMACI VE KAPSAMI 11

III. T.C. KİMLİK NUMARASININ İŞLENMESİNİN ÖNGÖRÜLDÜĞÜ DURUMLAR 17

1. Mal ve Hizmet Alışverişi için Fatura Düzenlenmesi 17
2. Sipariş/Kargo Teslimatı 19
3. Posta Gönderilerinin Teslimi 20
4. ETAHS'a Yapılacak Şikâyet Başvuruları 21
5. Esnaf Tarafından Ticari Elektronik İleti Gönderimi 21
6. Gerçek Kişiler Tarafından, Ticari Elektronik İletilere İlişkin Ticaret Bakanlığı'na Şikâyette Bulunulması 21
7. Ticaret Siciline Tescil Edilme ve Sicil Tasdiknamesi 22
8. Mahallî ve Genel Seçimler Kapsamında, Seçmen Listelerinin Askıya Çıkarılması, Seçime Girme Yeterliliğine Sahip Siyasî Partiler ile Paylaşılması 27
9. İcra Takip Talebinde Bulunma 28
10. Noterlikte Yapılan Hukukî İşlemler 29
11. Tapu Kütüğüne Tescil 30
12. Dava Açma, İstinaf, Temyiz vb. İstemli Dilekçeler 30
13. Aile Kütüklerinin Tutulması 31
14. Boşanma veya Evliliğin İptali 31
15. Gerçek Kişilere Verilen Tanıtıcı Belgeler 31
16. 5490 sayılı Kanun Kapsamında İçişleri Bakanlığı'nca Kimlik Bilgilerinin Paylaşılması 31
17. Kimlik Paylaşımı Sistemi (KPS) 33
18. Hekimler ve Sağlık Çalışanlarının "Beyaz Kod Kullanımı" 33
19. Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kapsamındaki Sigortalıların İşlemleri 34
20. Sendika Kurulması 35
21. Havayolu Bileti Düzenlenmesi 35
22. Karayollarında Tarifeli/Tarifesiz Yolcu Taşıma ve Biletleme 35
23. Karayollarında Kargo Taşıma ile Yetki Belgelerini Alma ve Yenileme 36

24. Yolculuk, Etkinlik ve Spor Müsabakaları Biletlemeleri 37
25. Maaş Ödemesi Kapsamında Toplu Müşteri Kabulü 38
26. Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi 39
27. Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi Üyeleri Arasındaki Veri Paylaşımı 43
28. Numara Taşıma İşlemi 43
29. Spor Salonlarına/Tesislerinde Çalışma veya Üye Olma..... 44

IV. T.C. KİMLİK NUMARASI İÇEREN BELGELERİN YA DA KİMLİK BİLGİLERİNİN, KİMLİK TESPİTİ VE SAİR AMAÇLARLA YETKİLİ MERCİLERE İBRAZI, GÖSTERİLMESİ VEYA BİLDİRİLMESİNE İLİŞKİN DURUMLAR 44

1. Pay Sahibi Olunan Şirketin Genel Kuruluna Katılım 45
2. Mesafeli Sözleşme Yapılması 45
3. Genel ve Mahallî Seçimlerde Oy Verme 46
4. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği İle Borsaların Organ Seçimlerinde Oy Verme 46
5. Sendika Seçimlerinde Oy Verme 46
6. Sendika Temsilcisinin Kimliğinin İşverene Bildirilmesi 47
7. Noterlikçe Yapılan Kimlik Tespiti İşlemleri 47
8. Sağlık Hizmet Sunucularında Yapılan Kimlik Tespiti İşlemleri .. 47
9. Özel veya Resmi Her Türlü Konaklama, Dinlenme, Bakım ve Tedavi Tesislerinin, Ticaret ve Sanat Amacı Güden Bütün İş Yerlerinin ve Öğrenci Yurtlarının Sorumlu İşleticileri ile Bu Gibi Yerlerde Çalışanlar ve Barınanlar; Resmi Dairelerin Yetkili Amirleri; Konutlarda Sürekli veya Geçici Olarak Kalanlar, Çalışanlar veya Konutlarını Değiştirenlerin Kimliklerinin Tespiti ve Bildirilmesi 48
10. Elektronik Ödeme Hizmeti 50
11. Elektronik Haberleşme Sektöründe Kimlik Doğrulama İşlemleri 51
12. Spor Müsabakalarına Bahis Oynama ve İkramiye Kazanma 52
13. Milli Piyango Çekilişlerinden İkramiye Kazanma 52
14. Kolluk Güçlerinin Kimlik Sorma Yetkisi 53
15. Özel Hastanelerde Biyometrik Yöntemlerle Kimlik Doğrulama..53

TÜRKİYE CUMHURİYETİ KİMLİK NUMARALARININ İŞLENMESİ HAKKINDA REHBER

I. KURUM TANITIMI

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nda (**Kanun, 6698 sayılı Kanun**) belirtilen görevleri yerine getirmek üzere kurulan, idari ve mali özerkliğe sahip ve kamu tüzel kişiliğini haiz Kişisel Verileri Koruma Kurumu (Kurum);

- Görev alanı itibarıyla, uygulamaları ve mevzuattaki gelişmeleri takip etmek, değerlendirmek ve önerilerde bulunmak, araştırma ve incelemeler yapmak veya yaptırmak,
- İhtiyaç duyulması hâlinde, görev alanına giren konularda kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, meslek örgütleri veya üniversitelerle iş birliği yapmak,
- Kişisel verilerle ilgili uluslararası gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek, görev alanına giren konularda uluslararası kuruluşlarla iş birliği yapmak, toplantılara katılmak, yıllık faaliyet raporunu Cumhurbaşkanlığına ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna sunmak,
- Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek

hususlarında görevli ve yetkili kılınmıştır.

Kişisel Verileri Koruma Kurulu (**Kurul**) ve Başkanlık şeklinde teşkilatlanan Kurumun karar organı Kuruldur. Kurul, Kanunla ve diğer mevzuatla verilen görev ve yetkilerini kendi sorumlu-

luğu altında, bağımsız olarak yerine getirmekte ve kullanmakta olup, görev alanına giren konularla ilgili olarak hiçbir organ, makam, merci veya kişi, Kurula emir ve talimat veremez, tavsiye veya telkinde bulunamaz. Dokuz üyeden oluşan Kurulun beş üyesi Türkiye Büyük Millet Meclisi, dört üyesi Cumhurbaşkanı tarafından seçilmekte ve 6698 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinde sıralanan görev ve yetkiler, Kurul tarafından yerine getirilmektedir. Bu görev ve yetkiler mezkûr düzenlemede;

- Kişisel verilerin, temel hak ve özgürlüklere uygun şekilde işlenmesini sağlamak,
- Kişisel verilerle ilgili haklarının ihlal edildiğini ileri sürenlerin şikâyetlerini karara bağlamak,
- Şikâyet üzerine veya ihlal iddiasını öğrenmesi durumunda resen görev alanına giren konularda kişisel verilerin kanunlara uygun olarak işlenip işlenmediğini incelemek ve gerektiğinde bu konuda geçici önlemler almak,
- Özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesi için aranan yeterli önlemleri belirlemek,
- Veri Sorumluları Sicilinin tutulmasını sağlamak,
- Kurulun görev alanı ile Kurumun işleyişine ilişkin konularda gerekli düzenleyici işlemleri yapmak,
- Veri güvenliğine ilişkin yükümlülükleri belirlemek amacıyla düzenleyici işlem yapmak,
- Veri sorumlusunun ve temsilcisinin görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin düzenleyici işlem yapmak,

- Kanunda öngörülen idari yaptırımlara karar vermek,
- Diğer kurum ve kuruluşlarca hazırlanan ve kişisel verilere ilişkin hüküm içeren mevzuat taslakları hakkında görüş bildirmek,
- Kurumun; stratejik planını karara bağlamak, amaç ve hedeflerini, hizmet kalite standartlarını ve performans kriterlerini belirlemek,
- Kurumun stratejik planı ile amaç ve hedeflerine uygun olarak hazırlanan bütçe teklifini görüşmek ve karara bağlamak,
- Kurumun performansı, mali durumu, yıllık faaliyetleri ve ihtiyaç duyulan konular hakkında hazırlanan rapor taslaklarını onaylamak ve yayımlamak,
- Taşınmaz alımı, satımı ve kiralanması konularındaki önerileri görüşüp karara bağlamak,
- Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek,

şeklinde ifade edilmiştir.

Yine 26/4/2018 tarihinde yayımlanan Kişisel Verileri Koruma Kurumu Teşkilat Yönetmeliği'nin Kurulun görev ve yetkilerinin düzenlendiği 7'nci maddesinde kişisel verilerin korunması, işlenmesi ve güvenliği ile ilgili sektörel uygulama esaslarını belirlemek, kişisel verilerin korunması konusunda kurum ve kuruluşları bilgilendirmek ve kamuoyuna yönelik farkındalık faaliyetleri gerçekleştirmek, üniversiteler ve ilgili diğer yurt içi ve yurt dışı kurum ve kuruluşlarla işbirliği ve koordinasyon çalışmaları yürütmek görevlerine yer verilmiştir.

II. REHBERİN AMACI VE KAPSAMI

Kurumumuza intikal eden muhtelif sayıdaki şikâyet ve ihbarda; işlenmesi durumunda mahiyeti gereği ilgili kişilerin diğer kişisel verilerine de erişim imkânı sağlayan Türkiye Cumhuriyeti (T.C.) kimlik numaralarının farklı yöntemler mümkün iken doğrudan işlenmesi yoluna gidildiğine yönelik iddialara rastlanılmaktadır. Bu sebeple T.C. kimlik numarasının işlenmesi faaliyetinde dikkat edilmesi gereken hususlarda bir bilgilendirme yapılması gereği hasıl olmuştur.

Ülkemizde vatandaşların nüfus kayıtlarının bilgisayar ortamında saklanmasına imkân tanıyan "Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi" Projesi kapsamında 28 Ekim 2000 tarihinden itibaren her vatandaşa T.C. kimlik numarası tanımlama uygulamasına başlanmıştır.[1] T.C. kimlik numarası; T.C. İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü tarafından Türk vatandaşlarına verilen, yalnızca bilgisayar aracılığıyla oluşturulan, on bir haneli bir sayı dizisinden oluşan ve son rakamı çift sayı olan kişiye özgü bir sayıdır. T.C. kimlik numarası algoritmasına göre, ilk 10 rakamın toplamının birler basamağı, 11'inci rakamı

[1] TBMM Tutanak Dergisi, 21. Dönem, 3. Yasama Yılı, Cilt: 50, 33. Birleşim, 16.12.2000 Cumartesi, https:// www5.tbmm.gov.tr/tutanak/donem21/yil3/bas/b033m.htm, Erişim: 05.12.2023.

vermektedir. Her Türk vatandaşına yalnızca bir kez ve bir adet T.C. kimlik numarası verilmektedir.[2] 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun 47'nci maddesinde ise kimlik numarasının; kişiler adına düzenlenecek her türlü form, beyanname, kimlik kartı, vergi kimlik kartı, sürücü belgesi, pasaport gibi bütün tanıtıcı belgelerde yer alacağı ve kurumlar ile diğer gerçek ve tüzel kişilerin her türlü işlem ve kayıtlarında esas alınacağı hükme bağlanmıştır.

Kişisel veri kavramı, 6698 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin (d) bendinde *"kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi"* olarak tanımlanmış olup kişinin kimliğini belirli kılan kimlik/vatandaşlık numarası da kişisel veriler arasında yer almaktadır. Resmî, özgün ve değiştirilemez nitelikte olması ve ilgili kişilerin diğer kişisel verilerine ulaşılması noktasında kolaylık sağlaması sebebiyle veri sorumluları tarafından T.C. kimlik numarasının işlenmesi yolunun tercih edildiği görülmektedir. Ancak söz konusu kişisel veri işleme faaliyetlerinin Kanun kapsamındaki usul ve esaslara uygun şekilde yürütülmesi gerekmektedir.

Kanun'un 4'üncü maddesinde, kişisel verilerin ancak Kanun'da ve diğer kanunlarda öngörülen usul ve esaslara uygun olarak işleneceği hükme bağlanarak kişisel verilerin işlenmesinde

---

[2] 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu, https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5490.pdf ,Türk Vatandaşlığı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik, https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/21.5.2010139.pdf , Ayrıca Bkz. https://www.nvi.gov.tr/istanbul/tc-kimlik-no-islemleri, Erişim: 05.12.2023.

uyulması zorunlu olan genel ilkelere yer verilmiştir. Buna göre, kişisel verilerin hem Kanun'da öngörülen işleme şartlarına hem de genel ilkelere uygun bir biçimde işlenmesi gerekmektedir. Başka bir deyişle, kişisel verilerin işlenmesi faaliyetinde genel ilkeler ile işleme şartları bir bütün olarak gözetilmelidir. Kanun'un amacının kişisel verilerin işlenmesinde başta özel hayatın gizliliği olmak üzere kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korumak olduğu ve Kanun'un kişisel verilerin işlenmesini yasaklamamakla birlikte kişilerin temel hak ve özgürlüklerini merkeze koyan bir yaklaşım benimsediği de göz önüne alındığında, veri sorumlularının ilgili kişilerin temel hak ve özgürlüğüne en az müdahale edecek şekilde kişisel veri işlemesi gerekmektedir.

T.C. kimlik numarası, Kanun'da sınırlı olarak sayılan özel nitelikli kişisel veriler arasında yer almamasına karşın elde edilmesi hâlinde bununla ilişkilendirilmiş olan diğer kişisel verilere de ulaşılabilmesi sebebiyle ilgili kişiler üzerinde önemli olumsuz etkiler doğurabileceği dikkate alındığında genel nitelikli kişisel veriler arasında oldukça önemli bir yere sahiptir.

Kurumumuza iletilen ihbar ve şikâyetlerde yer alan iddiaların Kanun'un 4'üncü maddesinde yer alan genel ilkelerden *"işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma ilkesi"*nin gözetilmediğine ilişkin olduğu görülmektedir. Bu ilke; işlenen kişisel verilerin belirlenen amaçların gerçekleştirilebilmesine elverişli olması, amacın gerçekleştirilmesiyle ilgili olmayan veya ihtiyaç duyulmayan kişisel verilerin işlenmesinden kaçı-

nılması, sonradan ortaya çıkması muhtemel ihtiyaçların karşılanmasına yönelik olarak kişisel veri işlenmesi yoluna gidilmemesi gerektiği anlamına gelmektedir. İlkede yer alan *"ölçülü olma"* ifadesi; kişisel veri işleme faaliyeti ile gerçekleştirilmesi istenen amaç arasında makul bir dengenin kurulmasına, diğer bir ifadeyle kişisel veri işlemenin amacını gerçekleştirecek ölçüde olmasına işaret etmektedir.

Bir kişisel veri işleme faaliyetinin ölçülülük ilkesine uygun olabilmesi için;

- Kişisel veri işleme faaliyetinin ulaşılmak istenen amaca erişmek için elverişli olması (elverişlilik),
- Kişisel veri işlemenin ulaşılmak istenen amaç bakımından gerekli olması (gereklilik) ve
- Kişisel veri işlemeyle ulaşılmak istenilen amaç ile işlemenin orantılı olması (orantılılık) kriterlerini kümülatif olarak sağlaması gerekmektedir. Buna göre, elverişlilik ölçütü uyarınca kişisel veri işleme faaliyeti ile ulaşılması istenen amaç kısmen gerçekleştirilebiliyorsa, diğer bir ifadeyle kişisel veri işleme ile istenilen neticeye yaklaşılabiliyorsa yapılan işlemenin elverişli olduğu kabul edilmektedir. Gereklilik ölçütünün sağlanabilmesi için aynı amacın gerçekleşmesine olanak tanıyan birden fazla aracın olması hâlinde hakkı daha az sınırlayıcı olanın tercih edilmesi gerekmektedir. Orantılılık kriteri ise, araç ile ulaşılmak istenen amaç arasında bir orantının bulunmasını ifade etmektedir. Örneğin; bir mobil uygulamada kişinin kimliğinin doğrulanması amacıyla

T.C. kimlik numarasının işlenmesi elverişli bir yol olmakla birlikte, telefon numarasıyla doğrulama yapılabiliyorken T.C. kimlik numarası ile doğrulama yapılması kişilerin kişisel verilerinin korunması hakkını daha fazla sınırlayan bir müdahale olacağından söz konusu işlemenin gerekli ve orantılı olduğundan bahsedilemeyecektir.

Bununla birlikte, Avrupa Birliğinin konuya ilişkin yaklaşımına bakıldığında da 6698 sayılı Kanun'un mehaz alındığı 95/46/EC sayılı Direktif'te[3] ve halihazırda Avrupa Birliği'nde yürürlükte olan 2016/679 sayılı Genel Veri Koruma Tüzüğü'nde[4] ulusal kimlik numarasının yanı sıra vergi kimlik numarası, pasaport numarası ve sosyal güvenlik numarası gibi vatandaşların benzersiz olarak tanımlanmasını sağlayan genele yönelik tanımlayıcı kişisel verilere özel önem atfedildiği görülmektedir. 95/46/EC sayılı Direktif'in 8'inci maddesinin 7'nci fıkrasında ve 2016/679 sayılı Tüzük'ün 87'nci maddesinde bu verilerin özel işlenme koşullarının üye devletler tarafından belirlenebileceği belirtilmiştir. 2016/679 Sayılı Tüzük'te ayrıca bu verilerin Tüzük'teki uygun güvenceler sağlanarak işlenebileceği düzenlenmiştir.

Bu çerçevede, T.C. kimlik numarasının işlenmesinde ilgili kişilerin kişisel verilerinin korunması hakkına daha az müdahale

[3] Directive 95/46/EC of the European Parliament and of the Council of 24 October 1995 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:31995L0046&from=EN , Erişim Tarihi: 05.12.2023.

[4] General Data Protection Regulation, https://gdpr-info.eu/, Erişim Tarihi: 05.12.2023.

eden yöntemlerin mümkün olup olmadığı gözetilerek varsa bu yöntemlerin tercih edilmesi ve Kanun'a uygun bir biçimde kişisel veri işleme faaliyetinin gerçekleştirilmesi konusunda veri sorumluları tarafından gerekli teknik ve idari tedbirlerin alınması önem arz etmektedir.

T.C. kimlik numaralarının İşlenmesi Hakkında Rehber ile Kurulun incelemesine konu somut olaylardaki T.C. kimlik numarasının işlenmesini öngören mevzuat hükümlerini ortaya koymak suretiyle uygulamacılara yol gösterilmesi hedeflenmektedir.

III. T.C. KİMLİK NUMARASININ İŞLENMESİNİN ÖNGÖRÜLDÜĞÜ DURUMLAR

1. Mal ve Hizmet Alışverişi için Fatura Düzenlenmesi

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun (213 sayılı Kanun) 229'uncu maddesinde; fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olarak tanımlanmış olup, anılan Kanun'un 230'uncu maddesinin üçüncü bendinde; faturada en az *"müşterinin adı, ticaret unvanı, adresi, varsa vergi dairesi ve hesap numarası"*nın bulunmasının zorunlu olduğu belirtilmiştir. 2006 yılından itibaren de gerçek kişi mükelleflerin vergi kimlik numaraları, T.C. kimlik numaralarına dönüştürülmeye başlanmıştır. 213 sayılı Kanun'un 232'nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan mal ve hizmet satışları için belirli bir had aranmaksızın fatura kesiminin yapılacağı ve fatura kesenin, bu bilgilerin doğruluklarını tevsik etmek mecburiyetinde olduğu düzenlenmiş ise de aynı şart, mezkûr maddenin ikinci fıkrasında ifade edilen alışverişler için aranmamaktadır. İkinci fıkrada belirtilen alışverişlerde fatura kesilmesi için aranan şart ise yaptırılan hizmet veya alınan emtia tutarının, **544 Sıra No.'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği**'nce 2023 yılı için belirlenen 4.400 TL'lik sınırın üzerinde

kalması veya bu tutar geçilmese dahi, malı yahut hizmeti satın alanın fatura talep etmesidir.

Öte yandan, 213 sayılı Kanun'a dayanılarak yayımlanan **350 Sıra No.'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği**'yle, bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin belirli bir haddi aşan mal ve hizmet alımlarını "**Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)**" ile; mal ve hizmet satışlarını ise "**Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)**" ile T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'na bildirmeleri yükümlülüğü getirilmiştir. Buna göre, bir kişi veya kurumdan KDV hariç 5.000 TL ve üzerindeki mal ve/veya hizmet alışları, "Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)" ile; bir kişi veya kuruma KDV 5.000 TL ve üzerindeki mal ve/veya hizmet satışları ise "Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)" ile bildirilmek zorundadır.

Konuyu düzenleyen Genel Tebliğ hükümlerine bakıldığında, bu bildirim zorunluluğuna nihai tüketiciye satış bakımından herhangi bir istisna getirilmediği görülmektedir.

509 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde de e-Fatura ve e-Arşiv faturasında bulunması gereken bilgiler gösterilmiş olup bunların, T.C. kimlik numarası bakımından kâğıt faturalarla aynı özelliklere sahip olduğu anlaşılmaktadır. Bununla birlikte; e-Müstahsil makbuzunda malı alan ve satanın, e-Gider Pusulasında alıcı ve satıcının ve e-Adisyon belgesinde hizmet işletmesinin vergi kimlik numarası ya da T.C. kimlik numarasının bulunacağı belirtilmiştir.

Bu hükümler doğrultusunda;

- 213 sayılı Kanun'un 232'nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan mal ve hizmet satışları için her şartta fatura düzenleneceği ve söz konusu faturada müşterinin gerçek kişi mükellef olması hâlinde, 01.07.2006 tarihinden itibaren vergi kimlik numarası ile eşleştirilmiş olan T.C. kimlik numarasının fatura yer alacağı,
- Mükellef olmayan nihai tüketiciye yönelik düzenlenen faturaların, müşterinin T.C. Kimlik Numarasını içermesinin hiçbir şekilde lüzumlu olmadığı,
- Malı yahut hizmeti satanın, "Bs" formu vasıtası ile T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirim yapma yükümlülüğü doğrultusunda, şayet nihai tüketiciye satışı yapılan mal yahut hizmet tutarı 5.000 TL'nin üzerinde ise, bu satışın söz konusu form ile Bakanlığa bildirilmesinin gerekeceği ve bu formda nihai tüketicinin T.C. Kimlik Numarasının da bulunacağı,[5]

hususları anlaşılmaktadır.

2. Sipariş/Kargo Teslimatı

Uzaktan gerçekleştirilen alışverişlerde ürün teslimatı, kargo firmaları aracılığıyla gerçekleşmekte olup bu kapsamda, posta gönderilerinin kabulü ve teslimi aşamasında yapılacak işlemleri düzenleyen mevzuat uyarınca 5 11.08.2010 tarihli ve B.07.1.GİB.4.06.18.02-32Mük257-7992-537 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığı Özelgesi kargonun alıcıya teslimi aşamasında kargo firması

[5] 11.08.2010 tarihli ve B.07.1.GİB.4.06.18.02-32Mük257-7992-537 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığı Özelgesi

yetkilisi tarafından asgari olarak, teslim alanın; adı-soyadı, T.C. kimlik numarasının (yabancı uyruklular için pasaport numarası, uluslararası geçerliliği olan muadili belgenin numarası veya T.C. yetkili mercilerince verilmiş kimliği tespite yarayan belge numarası) kayıt altına alınacağı belirtilmiştir.

Bununla birlikte **Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunun 27.12.2016 tarih ve 2016/DK-YED/517 sayılı Kararı**yla onaylanan, posta hizmet sağlayıcılarının kabul ettiği ve/veya alıcısına teslim ettiği posta gönderilerine ilişkin güvenlik tedbirlerinin belirlenmesine yönelik usul ve esasları kapsayan **Posta Gönderilerine İlişkin Güvenlik Tedbirlerine Yönelik Usul ve Esaslar**'ın 4'üncü maddesinde, posta gönderilerinin kabulü ve teslimi aşamasında hizmet sağlayıcılar tarafından, asgari olarak; teslim alanın, adı-soyadı, T.C. kimlik numarasının kayıt altına alınması gerektiği belirlendiğinden kargo şirketleri tarafından gerçek kişi alıcıların adı ve soyadı yanında kimlik numaraları da işlenmektedir.

3. Posta Gönderilerinin Teslimi

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun 27.12.2016 tarihli ve 2016/ DK-YED/517 Kararı ile onaylanan **Posta Gönderilerine İlişkin Güvenlik Tedbirlerine Yönelik Usul ve Esaslar**'ın 4'üncü maddesi doğrultusunda, gönderici ve/veya alıcının gerçek kişi olması halinde; göndericinin T.C. kimlik numarasının, şayet bu gönderiyi göndericiden farklı bir kişi kargo/posta şirketine teslim etmekte ise teslim edenin T.C. kimlik numarasının, yine teslim alanın T.C. kimlik numarasının işleneceği hüküm altına alınmıştır.

4. ETAHS'a Yapılacak Şikâyet Başvuruları

E**lektronik Ticarette Hizmet Sağlayıcı ve Aracı Hizmet Sağlayıcılar Hakkında Yönetmelik**'in 12'nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendinde, fikri ve sınai sınai mülkiyet hakkı ihlaline yönelik elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcısına (ETAHS) yapılacak şikâyet başvurularında şikâyette bulunanın gerçek kişi olması halinde T.C. kimlik numarasının yer alması gerektiği hükme bağlanmıştır.

5. Esnaf Tarafından Ticari Elektronik İleti Gönderimi

Ticari İletişim ve Ticari Elektronik İletiler Hakkında Yönetmelik'in 8'inci maddesinin (2) numaralı fıkrasına göre, ticari elektronik iletinin başlığında veya içeriğinde; tacirler için MERSİS numarası ve ticaret unvanına, esnaflar için adı ve soyadı ile T.C. kimlik numarasına yer verileceği; (3) numaralı fıkrasında kısa mesaj gibi sınırlı alanlar kullanılarak gönderilen ticari elektronik iletinin içeriğinde; tacirler için MERSİS numarasına, esnaflar için ise adı ve soyadı ile T.C. kimlik numarasına yer verileceği düzenlenmiştir.

6. Gerçek Kişiler Tarafından, Ticari Elektronik İletilere İlişkin Ticaret Bakanlığı'na Şikâyette Bulunulması

Ayrıca Yönetmeliğin 14'üncü maddesinin (2) numaralı fıkrasında ticari elektronik iletilere ilişkin şikâyet başvurularının (a) bendinde kısa mesaj yoluyla, (b) bendinde elektronik posta yoluyla, (c) bendinde sesli arama yoluyla yapılması halinde şikâyetçinin T.C. kimlik numarasının yer alması gerektiği belirtilmiştir.

"Kişisel verilerin korunması" kenar başlıklı 12'nci maddesinin (1) numaralı fıkrasında ise hizmet sağlayıcı ve aracı hizmet sağlayıcısının, bu Yönetmelik çerçevesinde yapmış olduğu işlemler ve sunduğu hizmetler nedeniyle elde ettiği verilerin, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla muhafazasından ve hukuka aykırı olarak bunlara erişilmesini ve işlenmesini önlemek amacıyla gerekli tedbirlerin alınmasından sorumlu olduğu düzenlenmiştir. Aynı maddenin (2) numaralı fıkrasında ise kişisel verilerin, üçüncü kişilerle paylaşılabilmesi, işlenebilmesi ve başka amaçlarla kullanılabilmesi için ilgili kişiden önceden onay alınması gerektiği ifade edilmiştir.

7. Ticaret Siciline Tescil Edilme ve Sicil Tasdiknamesi

Ticaret Sicili Yönetmeliği'nin *"Sicil tasdiknamesi"*ni düzenleyen 16'ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasında; bir ticari işletmenin ve seçilen unvanın sicile tescili halinde verilen tasdiknamede, gerçek kişilerin T.C. kimlik numarasının da yer alacağı hükme bağlanmıştır. Fakat *"İlan"* başlıklı 41'inci maddenin ikinci fıkrasında, tescil edilen gerçek kişilerin T.C. kimlik numaralarının ilan edilmeyeceği belirtilmiştir.

Gerçek kişiye ait ticari işletmenin tescil başvurusunda 49'uncu madde uyarınca tacirin T.C. kimlik numarası istenmekte olup 50'nci madde uyarınca işletme sahibi gerçek kişinin ve varsa temsilcinin adı ve soyadı, kimlik numarası ve yerleşim yeri tescil edilmektedir.

a) Ticari Temsilcinin Tescili

Ticaret Sicili Yönetmeliği'nin 47'nci maddesinin (2) numaralı fıkrasına göre, ticari temsilci tescil edilirken; temsilcinin adı, soyadı, T.C. kimlik numarası, yerleşim yeri ve temsil yetkilisi ile varsa temsil süresi ve temsil yetkisine ilişkin belgenin tarihi ve sayısı evrakta yer alır.

b) Derneklere Ait Ticari İşletmelerin Tescili

Derneklere ait ticari işletmelerin tescil başvurusunda; **Ticaret Sicili Yönetmeliği'**nin 52'nci maddesi uyarınca işletmeyi temsile yetkili kılınan kişilerin T.C. kimlik numarası istenmekte olup 53'üncü madde uyarınca derneğin yönetimi ve temsili ile görevlendirilmiş kişilerin ve işletmenin yönetim ve temsili ile görevlendirilmiş kişilerin adı ve soyadı, T.C. kimlik numarası ve yerleşim yeri tescil edilmektedir.

c) Vakıflara Ait Ticari İşletmelerin Tescili

Vakıflara ait ticari işletmelerin tescil başvurusunda, **Ticaret Sicili Yönetmeliği'**nin 55'inci maddesi gereğince, işletmeyi temsile yetkili kılınan kişilerin T.C. kimlik numarasının başvuru dilekçesinde yer alması gerekmekte olup 56'ncı maddesi gereğince, işletmenin yönetim ve temsili ile görevlendirilmiş kişiler ile vakfın yönetimi ve temsili ile görevlendirilmiş kişilerin adı ve soyadı, kimlik numarası ve yerleşim yeri tescil edilmektedir.

d) Kamu Tüzel Kişileri ile Kamuya Yararlı Dernekler ve Gelirinin Yarısından Fazlasını Kamu Görevi Niteliğindeki İşlere Harcayan Vakıflara Ait Ticari İşletmelerin Tescili

Kamu tüzel kişileri ile kamuya yararlı dernekler ve gelirinin yarısından fazlasını kamu görevi niteliğindeki işlere harcayan vakıflara ait ticari işletmelerin tescil başvurusunda; **Ticaret Sicili Yönetmeliği**'nin 58'inci maddesi uyarınca ticari işletmeyi temsile yetkili kılınan kişilerin adı ve soyadı, T.C. kimlik numarası ve yerleşim yerinin belgede yer alması gerekmektedir. Anılan Yönetmeliğin 59'uncu maddesi doğrultusunda ise işletmenin yönetim ve temsili ile görevlendirilmiş kişiler ile dernek veya vakfın yönetimi ve temsili ile görevlendirilmiş kişilerin adı ve soyadı, T.C. kimlik numarası ve yerleşim yeri tescil edilmektedir.

e) Donatma İştirakinin Kuruluşunun ve Sona Ermesinin Tescili

Donatma iştirakinin tescilinde, **Ticaret Sicili Yönetmeliği**'nin 62'nci maddesi uyarınca paydaş donatanlar ile gemi müdürünün veya iştiraki temsile yetkili kişilerin adı ve soyadı, T.C. kimlik numarası ve yerleşim yeri tescil edilmektedir. Donatma iştirakinin sona ermesine ilişkin tescil başvurusunda tasfiye memurunun adı ve soyadı, T.C. kimlik numarası ve yerleşim yerinin beyan edilmesi gerekmektedir.

f) Kollektif veya Komandit Şirketin ve Bunların Tasfiyesinin Tescili

Ticaret Sicili Yönetmeliği'nin 65'inci maddesi uyarınca ortaklar ile şirketi temsile yetkili kimselerin adı ve soyadı, T.C. kimlik numarası ve yerleşim yeri tescil edilmektedir. Anılan Yönetmeliğin 67'nci maddesine göre de bu şirketlerin tasfiyesinde de tasfiye memurunun adı ve soyadı, T.C. kimlik numarası ve yerleşim yeri tescil edilmektedir.

g) Anonim Şirketlerin Kuruluşunun ve Tasfiyesinin Tescili

Ticaret Sicili Yönetmeliği'nin 70'inci maddesi uyarınca, anonim şirketin yönetim kurulu üyeleri ile şirketi temsile yetkili diğer kişilerin T.C. kimlik numarası ile bir tüzel kişinin yönetim kurulu üyeliğine seçilmesi halinde tüzel kişi adına hareket eden gerçek kişinin adı ve soyadı, T.C. kimlik numarası ve yerleşim yeri tescil edilmektedir. Anılan Yönetmeliğin 85'inci maddesi doğrultusunda ise yönetim kurulu, anonim şirketin pay sahibi sayısının bire düşmesi durumunda, tek pay sahibinin adını ve soyadını veya unvanını, yerleşim yerini veya merkezini, vatandaşlığını ve T.C. kimlik numarasını ilgili müdürlüğe tescil ettirmekle yükümlüdür.

Anonim şirketin sona erme tescilinde de mezkûr Yönetmeliğin 87'inci maddesi uyarınca tasfiye memurlarının T.C. kimlik numarası, 89'uncu maddesi uyarınca da ek tasfiye ile görevlendirilen tasfiye memurlarının adı ve soyadı, T.C. kimlik numarası ve yerleşim yerinin tescil edilmektedir.

h) Limited Şirketlerin Kuruluşunun ve Tasfiyesinin Tescili

Ticaret Sicili Yönetmeliği'nin 91'inci maddesi uyarınca müdürlerin ve şirketi temsile yetkili diğer kişilerin T.C. kimlik numarası, bir tüzel kişinin şirket müdürlüğüne seçilmesi halinde ise tüzel kişi ile birlikte tüzel kişi adına hareket eden gerçek kişinin adı ve soyadı, T.C. kimlik numarası ve yerleşim yerinin, denetime tabi şirketlerde de denetçinin T.C. kimlik numarasının tescil edilmesi gerekmektedir. Anılan Yönetmeliğin 102'nci maddesi uyarınca şirketin tek ortaklı bir limited şirkete dönüşmesi halinde, bu tek ortağın adı ve soyadını veya unvanının, T.C. kimlik numarasının, yerleşim yerinin veya merkezinin ve vatandaşlığının tescil edilmesi gerekmektedir.

i) Anonim ve Limited Şirketler ile Şirketler Topluluğu Denetçilerinin Tescili

Ticaret Sicili Yönetmeliği'nin 108'inci maddesi gereğince, anonim ve limited şirketler ile şirketler topluluğu denetçilerinin tescilinde, denetçinin adı ve soyadı veya unvanı, T.C. kimlik numarasının tescili gerekmektedir.

j) Kooperatiflerin Tescili

Ticaret Sicili Yönetmeliği'nin 110'uncu maddesi uyarınca denetçiler, yönetim kurulu üyeleri ve kooperatifi temsile yetkili kimselerin adı ve soyadı ve vatandaşlığı, T.C. kimlik numarası ve yerleşim yerinin tescili gerekmektedir.

k) Merkezleri Türkiye'de Bulunan Ticari İşletmelerin Şubelerinin Tescili

Ticaret Sicili Yönetmeliği'nin 121'inci maddesi gereğince, şubeyi temsile yetkili kişi veya kişilerin adı ve soyadı, vatandaşlığı, T.C. kimlik numarasının tescili gerekmektedir. Anılan Yönetmeliğin 125'inci maddesi gereğince şube kaydının silinmesi için tasfiye memurlarının adı ve soyadı, yerleşim yeri ve T.C. kimlik numarasının tescili gerekmektedir.

l) Konkordato Kararlarının Tescili

Ticaret Sicili Yönetmeliği'nin 138'inci maddesi uyarınca, konkordato mühleti ve konkordatoya ilişkin kararların tescilinde komiserin adı, soyadı, T.C. kimlik numarası ve yerleşim yerinin tescili gerekmektedir.

8. Mahallî ve Genel Seçimler Kapsamında, Seçmen Listelerinin Askıya Çıkarılması, Seçime Girme Yeterliliğine Sahip Siyasî Partiler ile Paylaşılması

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un; Yüksek Seçim Kurulu'nun (YSK) görev ve yetkilerini düzenleyen 14'üncü maddesinin dördüncü fıkrasında YSK'nın, seçime girme yeterliliğini hâiz siyasî partileri tespit ve ilan etmekle görevli olduğu hükmü, seçmen kütüklerinin saklanmasını ve ilgililere verilmesine ilişkin 47'nci maddesinin üçüncü fıkrası, seçmen kütüğünü saklama ve inceleme kurallarının YSK tarafından belirlenip yayınlanacağını ve aynı maddenin dördüncü fıkrası ise seçmen kütüklerinin, seçimlere katılma yeterliliğini taşıyan

siyasî parti merkezlerince yahut yetkilendirilmiş il veya ilçe başkanlarınca, talep edildiğinde; Yüksek Seçim Kurulu tarafından belirlenen gideri Maliye veznesine yatırılmak ve makbuzu ibraz edilmek kaydı ile, bir seçim döneminde iki defadan fazla olmamak üzere ilçe seçim kurulu başkanınca, bilgisayar ortamında veya liste düzeyinde imza mukabilinde, istek sahibine verileceği hükmünü amirdir.

2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 36'ncı maddesi ise siyasi partilerin seçime katılmasını düzenlemektedir. Buna göre; 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un 14'üncü maddesinin 4 ve 11'inci fıkraları ile 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 36'ncı maddesinde öngörülen koşullara sahip olan siyasi partileri Yüksek Seçim Kurulu belirleyerek bu partilerin seçime katılma yeterliliği olduğunu ilan etmekle birlikte, talep üzerine yine bu partilere, seçmen listelerini imza karşılığında bilgisayar (CD veya Siyasi Partiler Portalı - SİPPORT) veya liste ortamında iletebilmektedir.[6]

9. İcra Takip Talebinde Bulunma

2004 sayılı İcra İflas Kanunu'nun 58'inci maddesinin (2) numaralı fıkrasında icra takip talebinde bulunması gerekenler arasında *"alacaklının varsa T.C. kimlik numarası veya vergi kimlik numarası, alacaklı tarafından biliniyorsa borçlunun T.C. kimlik numarası veya vergi kimlik numarası"* sayılmıştır. 11.04.2005 tarih ve 25783 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan

[6] Yüksek Seçim Kurulu'nun 10.03.2021 tarihli ve 88 sayılı Kararı ve Eki

İcra ve İflâs Kanunu Yönetmeliği'nin 94 ve 95'inci maddelerinde icra dairelerinin, yapılan takipler sonucunda alacağının tamamını alamayan alacaklılara verdikleri borç ödemeden aciz vesikalarının bir nüshasını, bulundukları il merkezinde Adalet Bakanlığınca aciz vesikası sicili tutmakla görevlendirilen icra dairesine elektronik ortamda göndereceğini; bu sicilin üçüncü sütununda borçlunun T.C. kimlik numarasının yer alacağını; öte yandan söz konusu sicilin aleni olduğu ve menfaati bulunan herkesin sicili görüntüleyebileceğinin düzenlediği görülmüştür.

10. Noterlikte Yapılan Hukukî İşlemler

1512 sayılı Noterlik Kanunu'nun 84'üncü maddesinde hukuki işlemlerin noter tarafından düzenlenmesinin bir tutanak şeklinde yapılacağı ve bu tutanakta ilgilinin ve varsa tercüman, tanık ve bilirkişinin kimlik bilgilerinin yer almasının zorunlu olduğu; 92'nci maddesinde onaylama şerhlerinde ilgilinin kimlik bilgilerinin yer almasının zorunlu olduğu; 101'inci maddesinde ise noterler tarafından ilgili Kanun'da sayılan haller haricinde kalan düzenleme yoluyla hazırlanan tutanaklarda ilgililerin kimlik bilgilerinin yer almasının zorunlu olduğu hükme bağlanmıştır. Söz konusu kimlik bilgileri içerisinde "ilgilinin vergi kimlik numarası" da bulunmakta olup gerçek kişiler için bu, T.C. kimlik numarası olduğundan, noterde düzenlenen tutanak, onay şerhi vb. hukukî evraklarda ilgililerin T.C. kimlik numaraları da yer alabilecektir.

11. Tapu Kütüğüne Tescil

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 1002'nci maddesinde tapu kütüğüne tescil istemlerinin, isteyenin kimliği belirtilerek istem sırasına göre derhâl yevmiye defterine yazılacağı ve bu işlemlerin dayanağı olan belgelerin, özenle sıraya konulup saklanacağı hükme bağlanmıştır. Bu işlemde de ilgililerin T.C. kimlik numarasının işlenebileceği değerlendirilmektedir.

12. Dava Açma, İstinaf, Temyiz vb. İstemli Dilekçeler

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun; 79'uncu maddesinin 1'inci fıkrasında vekilin, duruşma sırasında uygun olmayan tutum ve davranışta bulunması halinde hâkim tarafından uyarılacağı; vekil uyarıya uymaz ve fiil disiplin suçu veya adlî suç teşkil eder nitelikte görülürse, duruşma salonunda bulunan kişilerin kimlik bilgileri yazılarak olayın tutanağa geçirileceği; 119'uncu maddesinin 1'inci fıkrasının (c) bendinde dava dilekçesinde davacının T.C. kimlik numarasının yer alması gerektiği; 297'nci maddesinin 1'inci fıkrasının (b) bendinde tarafların ve davaya katılanların kimlikleri ile T.C. kimlik numarasının hükümde yer alması gerektiği; 342'nci maddesinin 2'nci fıkrasının (a) bendinde istinaf dilekçesinde başvuran ile karşı tarafın T.C. kimlik numarasının bulunması gerektiği; 359'uncu maddesinin 1'inci fıkrasının (b) bendinde istinaf kararında ilk derece mahkemesinde müdahil olarak katılanların kimlikleri ile T.C. kimlik numarasının yer alması gerektiği; 364'üncü madde-

sinin 2'nci fıkrasının (a) bendinde temyiz dilekçesinde temyiz eden ile karşı tarafın T.C. kimlik numarasının bulunması gerektiği; 391'inci maddesinin 2'nci fıkrasının (a) bendinde ihtiyati tedbir kararında ihtiyati tedbir talep edenin T.C. kimlik numarasının yer alması gerektiği düzenlenmiştir.

13. Aile Kütüklerinin Tutulması

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun 7'nci maddesinin 1'inci fıkrasının (a) bendinde, her mahalle veya köy için ayrı aile kütüğünün tutulduğu, bu kütüklerde T.C. kimlik numarasının bulunması gerektiği hususları yer almaktadır.

14. Boşanma veya Evliliğin İptali

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun 27'nci maddesinin 1'inci fıkrasının (a) bendinde boşanma veya evliliğin iptaline ilişkin kararlarda tarafların T.C. kimlik numarasının bulunması gerektiği ifade edilmiştir.

15. Gerçek Kişilere Verilen Tanıtıcı Belgeler

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun 47'nci maddesinin 1'inci fıkrasında kişiler adına düzenlenecek olan her türlü form, beyanname, kimlik kartı, vergi kimlik kartı, sürücü belgesi, pasaport gibi bütün tanıtıcı belgelerde T.C. kimlik numarasının bulunması gerektiği izah edilmiştir.

16. 5490 sayılı Kanun Kapsamında İçişleri Bakanlığı'nca Kimlik Bilgilerinin Paylaşılması

Anılan Kanun'un 45'inci maddesinin 1'inci fıkrasında İçişleri Bakanlığı tarafından kimlik verilerinin *"Kamu hizmeti sunan*

tüzel kişilikler, 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu çerçevesinde faaliyette bulunan sigorta ve emeklilik şirketleri, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu çerçevesinde faaliyette bulunan bankalar, Risk Merkezi ve 5411 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin son fıkrası uyarınca bilgi paylaşımı amacıyla kurulmuş şirketler, 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu kapsamındaki finansal kiralama şirketleri, finansman şirketleri ile tasarruf finansman şirketleri, 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu kapsamındaki aracı kurumlar ve portföy yönetim şirketleri, 20/6/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamındaki ödeme hizmeti sağlayıcıları; yerleşim yeri ve diğer adres bilgilerini ise Bakanlıkça belirlenen adrese dayalı kamu hizmeti sunan kuruluşlar, 5684 sayılı Kanun çerçevesinde faaliyette bulunan sigorta ve emeklilik şirketleri, 5411 sayılı Kanun çerçevesinde faaliyette bulunan bankalar, Risk Merkezi ve 5411 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin son fıkrası uyarınca bilgi paylaşımı amacıyla kurulmuş şirketler, 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu kapsamındaki finansal kiralama şirketleri, finansman şirketleri ve tasarruf finansman şirketleri, 6362 sayılı Kanun kapsamındaki aracı kurumlar ve portföy yönetim şirketleri, 6493 sayılı Kanun kapsamındaki ödeme hizmeti sağlayıcıları" ile paylaşılabileceğinin açıklandığı görülmüştür.

17. Kimlik Paylaşımı Sistemi (KPS)

Kimlik Paylaşım Sistemi Yönetmeliği'nin *"Özel hayatın gizliliği"*ni düzenleyen 6'ncı maddesi, *"Kimlik Paylaşımı Sisteminin işletilmesinde kanunlarda ve uluslararası sözleşmelerde yer alan özel hayatın gizliliğine ilişkin hükümler esas alınır."* hükmünü ihtiva etmekle birlikte, *"Kimlik Paylaşımı Sistemi veri tabanında yer alacak bilgiler"* başlıklı 8'inci maddeye göre T.C. kimlik numarası bilgisi de KPS veri tabanında yer alır ve yapılan anlaşmalara ve yürürlükte olan mevzuat hükümlerine göre, sisteme kayıtlı olan alıcı kurumlara iletilebilir. İçişleri Bakanlığı tarafından verilen bilgilere göre; T.C. kimlik numarasına karşılık gelen kimlik bilgileri ile kimlik bilgilerine karşılık gelen T.C. kimlik numarası sorgulanabilmekte, hangi Kurumun hangi tür sorguları yapabileceği, akdedilen ikili anlaşmalar ile belirlenmekte ve sistemin log kayıtları, aksi bir yasal kural olmadığında en az 8 yıl süreyle tutulup saklanmaktadır. Yetkilendirilen kuruluş, Anayasanın 20'nci maddesinde yer alan özel hayatın gizliliği ile kişisel verilerin korunmasına uygun amaçlarla sistemi kullanacağını ve ayrıca 6698 sayılı Kanun'a uyacağını taahhüt eder.

18. Hekimler ve Sağlık Çalışanlarının "Beyaz Kod Kullanımı"

Beyaz Kod Kullanım Süreci Kılavuzu'nda (v.2), sağlık çalışanlarının, hasta veya hasta yakını tarafından şiddete, tehdide veya diğer suçlara maruz kaldıkları durumlarda olay yerine güvenlik görevlilerinin en hızlı şekilde intikal etmesi için

verilen bir alarm sistemi olan beyaz kod çağrısında gerçekleşen şiddet eyleminin olay tutanağına işlenmesi gerektiği; bu tutanakta failin kimlik bilgilerinin (eğer bilinmiyorsa açık eşkaline) yer alması gerektiği, ardından bu bilgilerin görevli birim/personel tarafından toplanarak sisteme kaydedileceği; Alo 113 hattını arayarak, Çalışan Hakları ve Güvenliği Birimine (ÇGB) başvurarak ve *http://beyazkod2.saglik.gov.tr/* adresine üye olarak beyaz kod çağrısında bulunulabildiği; bu başvurularda şikâyette bulunanların T.C. kimlik numarasının işlenmesinin zorunlu olduğu, ayrıca yine failin kimlik bilgilerinin de biliniyorsa tutanakta yer alması gerektiği düzenlenmiştir.

19. Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kapsamındaki Sigortalıların İşlemleri

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 92'nci maddesinde; sigortalılar, isteğe bağlı sigortalılar ile bunların hak sahiplerinin; genel sağlık sigortalıları ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerin tescil ve diğer tüm işlemlerinde sosyal güvenlik sicil numarası olarak Türk vatandaşları için T.C. kimlik numarasının kullanılacağı; geçici 11'inci maddesinde bu Kanun yürürlüğe girmeden önce mevcut sosyal güvenlik kurumlarında tescili yapılan sigortalılar ve ilk defa tescili yapılacak sigortalılar ile bunların hak sahipleri için ortak bilgi bankası oluşturulacağı; bu sigortalılar ile sisteme yeni katılacak sigortalıların tescilinde, T.C. kimlik numaralarının sosyal güvenlik sicil numarası olarak esas alınacağı düzenlenmiştir.

20. Sendika Kurulması

6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun 8'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (ç) bendinde kuruluş tüzüğünde sendika kurucularının kimlik bilgilerinin yer alması gerektiği ifade edilmiştir.

21. Havayolu Bileti Düzenlenmesi

2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu'nun 40'ıncı maddesine göre havayolu ile seyahat edecek kişilerin bilgileri, kişilerin seyahatini kolaylaştırmak veya güvenlik ve risk değerlendirmesi yapmak amacıyla 6698 sayılı Kanun'a riayet edilerek işlenebilir. Diğer taraftan **509 Sıra No.'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği**'nin ilgili yerlerinde gösterildiği üzere, e-bilet düzenleme izni alan hava yolu firmalarının düzenleyecekleri e-Biletlerde, yolcunun T.C. kimlik numarası veya pasaport numarasına yer verecekleri ve varsa talep halinde, hesabına yolculuk yapılan mükellefin de vergi yahut T.C. kimlik numarasının da bilet üzerinde gösterileceği hüküm altına alınmıştır.

22. Karayollarında Tarifeli/Tarifesiz Yolcu Taşıma ve Biletleme

Karayolları Taşıma Yönetmeliği uyarınca, *"Önceden bir taşıma hattı ve taşıma güzergahı ile bir zaman ve ücret tarifesi belirlenerek ve bunlara uyularak yapılan düzenli yolcu taşımalar"* olarak tanımlanan tarifeli yolcu taşımalarında; her yolcu için yolcu taşıma bileti düzenlenmesi

gerekmekte olup bilette, taşıma hizmeti sunan yetki belgesi sahibi gerçek kişi ise T.C. kimlik numarasının ve yolcunun Türk vatandaşı ise T.C. kimlik numarasının bulunması gerekmektedir. Söz konusu bilet yetkili acenteler aracılığı ile düzenleniyorsa, yetkili acente sahibi gerçek kişi ise onun da T.C. kimlik numarasının bilette yer alması gerekmektedir. Karayolları Taşıma Yönetmeliği uyarınca, *"önceden bir taşıma hattı ve taşıma güzergahı ile bir zaman ve ücret tarifesi belirlenmeksizin; grup yolcu durumuna göre arızi veya mekik sefer düzenlenerek yapılan düzensiz ve grup yolcu taşımaları"* olarak tanımlanan tarifesiz yolcu taşımalarında, 37'nci maddenin (1) ve (2) numaralı fıkralarına göre; taşıma sözleşmesi yapılması zorunlu olup taşıma sözleşmelerinde, taşıma hizmeti sunan yetki belgesi sahibi gerçek kişilerde T.C. kimlik numarasının ve her seferde taşınan yolcuların Türk vatandaşı ise T.C. kimlik numarasının, ad ve soyadlarının yazılı olduğu yolcu listesinin bulunması zorunludur. Ayrıca sözleşmenin eki hüviyetinde bir yolcu taşıma listesi tutulmasının mecburi olduğu da hüküm altına alınmıştır.

23. Karayollarında Kargo Taşıma ile Yetki Belgelerini Alma ve Yenileme

Karayolları Taşıma Yönetmeliği'nin 39'uncu maddesinin (2) numaralı fıkrasına göre, yurtiçi eşya ve kargo taşımalarında düzenlenmesi lüzumlu olan taşıma senedinde, taşıyan gerçek kişi ise bu kişinin T.C. kimlik numarasının bulunması gerekmektedir. Yönetmeliğin 40'ıncı maddesinin (4) numa-

ralı fıkrasına doğrultusunda ise C2, C3, K1, K3, L1, L2, N1, N2, R1 ve R2 yetki belgesi sahipleri; taşımasını üstlendikleri eşyalara ait gönderici ve alıcılara ilişkin gerçek kişilerde T.C. kimlik numarasını kaydetmekle yükümlüdürler. Benzer şekilde gönderisini taşıtacak kişilerin alıcının adı ve adresi ile kimliğini ibraz etmek suretiyle kendi adres ve kimlik bilgilerini yetki belgesi sahibine bildirmesi gerekmektedir.

Yönetmeliğin 15'inci maddesine göre yetki belgesi almak ve yenilemek için Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına teslim edilecek bilgi ve belgeler arasında T.C. kimlik numarası beyanı da bulunmaktadır. Yönetmeliğin 16'ncı maddesinde ise yetki belgesini alan gerçek kişi ise bu belge üzerinde yetki belgesi sahibinin T.C. kimlik numarasının bulunacağı hükme bağlanmıştır.

24. Yolculuk, Etkinlik ve Spor Müsabakaları Biletlemeleri

Yine **509 Sıra No.'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği**'nde gösterildiği üzere; e-bilet düzenleyenin, yolcunun ve varsa bilet bedelini gider gösterecek mükellefin, elektronik yolcu listesini düzenleyen işletmenin, yolcunun, uluslararası seyahat edenin ve varsa taşıtı işleten mükellefin; sinema, tiyatro, konser gibi etkinlik biletlerinde e-bilet düzenleyenin Vergi Kimlik Numarası ya da T.C. kimlik numarasının bulunması gerekmektedir.

Karayolları Taşıma Yönetmeliği'nin 36'ncı maddesinin (2) numaralı fıkrası uyarınca, karayollarında taşınacak yolculara ilişkin düzenlenecek olan yolcu taşıma biletlerinde; yetki belgesi sahibi gerçek kişi ise yetki belgesi sahibinin T.C.

kimlik numarası ile yolcu Türk vatandaşı ise yolcunun da T.C. kimlik numarasının bulunmasının zorunludur. Aynı maddenin (3) numaralı fıkrasında ise bu biletin, yetkili acenteler vasıtasıyla düzenlenmesi halinde, (2) numaralı fıkradaki bilgilere ek olarak yetkili acente bilgilerinin de yer alacağı, yetkili acente bir gerçek kişi ise bu acentenin T.C. kimlik numarasına da bilet üzerinde yer verileceği ifade edilmiştir.

Ayrıca **6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun**'un 5'inci maddesinin (4) numaralı fıkrasında, futbol dalında en üst lig ile bir altındaki ligde seyir alanlarına giriş için bir elektronik kart alınacağı, bu kartta bilet satın almak isteyenlerin adı, soyadı, T.C. kimlik numarası ve fotoğraflarının bulunacağı hükme bağlanmıştır.

25. Maaş Ödemesi Kapsamında Toplu Müşteri Kabulü

5 Sıra No.'lu Mali Suçları Araştırma Kurulu Genel Tebliği'ne göre; bankalarca, genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları veya 100'den fazla personel istihdam eden kurum, kuruluş veya işletmelerin çalışanlarına maaş hesabı açılması amacıyla toplu müşteri kabulü yoluyla sürekli iş ilişkisi tesisinde, maaş ödemesi yapılacak gerçek kişilerin T.C. kimlik numarası da dâhil kimlik bilgileri alınır. Bu bilgiler, KPS üzerinden veya diğer yöntemlerle teyit edilir. Aynı hükümler, uluslararası kuruluşların Türkiye'de mukim birimlerinin veya Elçilik ve Konsolosluk mensuplarına yapılacak toplu maaş ödemeleri için de geçerlidir.

26. Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi

5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun'a tâbi olan yükümlülerin, söz konusu Kanun'un 3'üncü maddesine göre, kendileri nezdinde yapılan veya aracılık ettikleri işlemlerde işlem yapılmadan önce, işlem yapanlar ile nam veya hesaplarına işlem yapılanların kimliklerini tespit etmek zorunluluklarının bulunduğu, kimlik tespitine esas belge türlerini ve kimlik tespiti yapılacak hâlleri Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın belirleyeceği hükme bağlanmakla birlikte, Kanun'un 9'uncu maddesinde; ekonomik olaylara, servet unsurlarına, vergi mükellefiyetlerine, nüfus bilgilerine ve yasa dışı faaliyetlere ilişkin kayıt tutan kurum ve kuruluşlar ile kamu niteliğindeki kurum ve kuruluşların bilgi işlem sistemlerine, belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde, MASAK tarafından erişim sistemi kurulabileceği ifade edilmiştir.

Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmelik'e göre yükümlüler, müşteriyle ilgili olarak;

- Sürekli iş ilişkisi tesisinde, daha önceden elde edilen müşteri kimlik bilgilerinin yeterliliği ve doğruluğu konusunda şüphe olduğunda ve şüpheli işlem bildirimini gerektiren durumlarda tutar gözetmeksizin,
- İşlem tutarı ya da birbiriyle bağlantılı birden fazla işlemin toplam tutarı 185.000 TL veya üzerinde olduğunda veya elektronik transferlerde işlem tutarı ya da birbiriyle bağ-

lantılı birden fazla işlemin toplam tutarı 15.000 TL veya üzerinde olduğunda,

kimliğe ilişkin bilgileri almak ve bu bilgilerin doğruluğunu teyit etmek suretiyle müşterilerin ya da onlar nam ve hesabına hareket edenlerin kimliğini tespit etmek zorundadır. Yükümlünün asli faaliyet alanı ile ilgili mevzuatta müşteri ile yüz yüze gelinmeksizin kimliğinin doğrulanmasına imkân verecek yöntemlerle sözleşme kurulmasına cevaz verilmiş olması halinde, gerçek kişi veya ticaret siciline kayıtlı tüzel kişilerle sürekli iş ilişkisi tesisinde müşteri kimliğinin doğrulanması amacıyla uzaktan kimlik tespiti yöntemleri de kullanılabilir.

a) Gerçek Kişilerde Kimlik Tespiti

Anılan yönetmeliğin 6'ncı maddesine göre gerçek kişilerde kimlik tespiti yapılırken T.C. kimlik numarası alınır. Bunun doğruluğu; nüfus cüzdanı, sürücü belgesi veya pasaport gibi kimlik belgeleri üzerinden teyit edilir.

b) Ticaret Siciline Kayıtlı Tüzel Kişilerde Kimlik Tespiti

Anılan yönetmeliğin 7'nci maddesinde yer aldığı üzere; Ticaret siciline kayıtlı tüzel kişilerin kimlik tespitinde; tüzel kişinin unvanı, ticaret sicil numarası, vergi kimlik numarası, faaliyet konusu, açık adresi, telefon numarası, varsa faks numarası ve elektronik posta adresi ile tüzel kişiliği temsile yetkili kişinin adı, soyadı, doğum yeri ve tarihi, uyruğu, kimlik belgesinin türü ve numarasına ilişkin bilgiler ve imza örneği ile Türk vatandaşları için bu bilgilere ilave

olarak anne, baba adı ve T.C. kimlik numarası alınır, kimlik bilgilerinin doğruluğu, şirketin noter onaylı imza sirküleri üzerinden teyit edilir.

c) Dernek ve Vakıflarda Kimlik Tespiti

Anılan yönetmeliğin 8'inci maddesine göre; dernek ve vakıfların kimlik tespiti yapılırken; derneğin yahut vakfın adı, amacı, kütük numarası, vergi kimlik numarası, açık adresi, telefon numarası, varsa faks numarası ve elektronik posta adresine ilişkin bilgiler ile derneği temsile yetkili kişinin adı, soyadı, doğum yeri ve tarihi, uyruğu, kimlik belgesinin türü ve numarasına ilişkin bilgiler ve imza örneği ile Türk vatandaşları için bu bilgilere ilave olarak anne, baba adı ve T.C. kimlik numarası alınır. Derneği temsile yetkili kişilerin kimlik bilgilerinin doğruluğu, 6'ncı maddede belirtilen kimlik belgeleri; temsil yetkisi ise temsile yetkili olunduğuna dair belgeler üzerinden teyit edilir.

d) Siyasi Partilerde Kimlik Tespiti

İlgili Yönetmeliğin 10'uncu maddesi uyarınca, siyasi parti teşkilatının kimlik tespitinde; siyasi partinin ilgili biriminin adı, açık adresi, telefon numarası, varsa faks numarası ve elektronik posta adresi ile temsile yetkili kişinin adı, soyadı, doğum yeri ve tarihi, uyruğu, kimlik belgesinin türü ve numarasına ilişkin bilgiler ve imza örneği ile Türk vatandaşları için bu bilgilere ilave olarak anne, baba adı ve T.C. kimlik numarası alınır, bunların doğruluğu da kimlik belgesi üzerinden teyit edilir.

Kamu kurumları ile tüzel kişi olmayan teşekküllerin temsilcileri ve başkası hesabına hareket edenler de aynı usulle kimlik tespiti işlemlerine tâbidir.

e) Elektronik Transferler (Finans Kuruluşları Arasındaki Para Aktarımı, EFT vb.)

Yönetmeliğin 24'üncü maddesi uyarınca, tutarı 15.000 TL üzerindeki yurtiçi ve yurt dışı elektronik transferler mesajlarında göndericinin; diğer kimlik, iletişim ve ticari bilgilerinin yanı sıra T.C. kimlik numarası, pasaport numarası veya Vergi Kimlik Numarasından en az bir tanesine yer verilmesi gerekmektedir.

f) Gümrük Geçişleri

Yönetmeliğin 42'nci maddesi doğrultusunda, gümrük geçişlerinde kendisinden açıklama talep edilen yolcu ile ilgili tespitlerin bir tutanağa bağlanacağı ve bu tutanakta, yolcunun kimlik belgesi üzerinden tespit edilen kimlik bilgilerinin yer alacağı hükme bağlanmıştır. Dolayısıyla bu tutanakta yolcunun T.C. kimlik numarası veya pasaport numarasının kullanılacağı değerlendirilmektedir.

27. Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi Üyeleri Arasındaki Veri Paylaşımı

Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi Yönetmeliği'nin 9'uncu maddesine göre, üyelere (kredi kuruluşları ile TBB Risk Merkezine üye olması uygun görülen her bir finansal kuruluş) karşı tasfiye olunacak borçları bulunan gerçek kişi müşte-

rilerin kimlik bilgileri ve Risk Merkezi Yönetimi tarafından belirlenecek diğer bilgiler, üyeler tarafından Risk Merkezine bildirilir. Mezkûr yönetmeliğin 10'uncu maddesinin (4) numaralı fıkrasına göre ise üyelere karşı tasfiye olunacak borçları bulunan gerçek kişi müşterilerin kimlik bilgileri, müşteri bazında kredi limiti ve kredi riski bildirimi yapan üyeler ile paylaşılır.

28. Numara Taşıma İşlemi

Numara Taşınabilirliği Yönetmeliği'nin 7'nci maddesinin (1) numaralı fıkrasında; abonenin, taşınacak numara ve diğer lüzumlu bilgiler ile birlikte kimlik bilgilerini bir form ile alıcı işletmeciye bildireceği ifade edilmiştir. Aynı maddenin (4) numaralı fıkrasında ise alıcı operatörün, müşterinin hâlihazırda abone olduğu operatöre bu bilgileri Numara Taşınabilirliği Sistemi (NTS) üzerinden ileteceği, yönetmeliğin 8'inci maddesinde ise bu bilgilerin iletildiği operatörün, kendisine iletilen bilgileri kendi kayıtları ile karşılaştırarak doğruluğunu teyit edeceği hükümleri yer almaktadır.

22.12.2021 tarih 2021/DK-YED/402 sayılı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu Kararı ile kabul edilen **Numara Taşınabilirliği Uygulama Sürecine İlişkin Usul ve Esaslar**'ın 4'üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasında, bireysel aboneler için T.C. kimlik numarasının da alınacağı belirtilmektedir. Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesinin ikinci fıkrasında, bireysel aboneliklerde, abonenin kimlik belgesinin de NTS üzerinden alıcı operatöre iletileceği ifade edilmektedir.

29. Spor Salonlarına/Tesislerinde Çalışma veya Üye Olma

Özel Beden Eğitimi ve Spor Tesisleri Yönetmeliği'nin 16'ncı maddesine göre tesis sahibi tarafından, tesiste görevli olanların T.C. kimlik numaraları da dâhil olmak üzere kimlik ve iletişim bilgilerinin tutulduğu bir kayıt defteri bulundurulur.

Aynı yönetmeliğin 25'inci maddesine göre ise tesise üye olacaklardan T.C. kimlik numarası beyanı alınması gerektiği düzenlenmektedir.

KOD
2388

IV. T.C. KIMLIK NUMARASI İÇEREN BELGELERIN YA DA KIMLIK BILGILERININ, KIMLIK TESPITI VE SAIR AMAÇLARLA YETKILI MERCILERE İBRAZI, GÖSTERILMESI VEYA BILDIRILMESINE İLIŞKIN DURUMLAR

1. Pay Sahibi Olunan Şirketin Genel Kuruluna Katılım

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 415'inci maddesi uyarınca, genel kurula katılacak gerçek kişi pay sahiplerinin kimlik göstermesi gerekmektedir. **Anonim Şirketlerde Elektronik Ortamda Yapılacak Genel Kurullara İlişkin Yönetmelik**'in 13'üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendi doğrultusunda, genel kurula elektronik ortamda katılan hak sahiplerinin ve temsilcilerinin kimlik bilgileri, elektronik ortamda, bunların gizlilik ve bütünlüğü korunarak on yıl süreyle saklanır.

2. Mesafeli Sözleşme Yapılması

Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendinde tüketiciye, mesafeli sözleşmenin kurulmasından ya da buna karşılık gelen herhangi bir teklifi kabul etmeden önce satıcı veya sağlayıcı tarafından, satıcı veya sağlayıcının adına ya da hesabına hareket edenin kimliğinin bildirilmesi gerektiği; 8'inci maddesinin (2) numaralı fıkrasın-

da ise tüketicinin mesafeli sözleşme kurulması amacıyla satıcı veya sağlayıcı tarafından telefonla aranması durumunda, her görüşmenin başında satıcı veya sağlayıcı kimliğini, eğer bir başkası adına veya hesabına arıyorsa bu kişinin kimliğini ve görüşmenin ticari amacını açıklaması gerektiği düzenlenmiştir. Söz konusu yönetmeliğin 20'nci maddesinde ise satıcı veya sağlayıcının, bu yönetmelik kapsamında düzenlenen cayma hakkı, bilgilendirme, teslimat ve diğer hususlardaki yükümlülüklerine dair her bir işleme ilişkin bilgi ve belgeyi üç yıl boyunca saklamak zorunda olduğu düzenlenmiştir.

3. Genel ve Mahallî Seçimlerde Oy Verme

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un 87'nci maddesine göre sandık seçmen listesinde yazılı seçmenin kimliği, nüfus hüviyet cüzdanı veya kimlik tespiti amacıyla düzenlenmiş ve Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşıyan resmî belgelerle belirlenir. Hangi resmî belgelerin kimlik belirlenmesinde kabul edileceği, Yüksek Seçim Kurulunca seçimlerin başlangıcında tespit ve ilan edilir. Şu kadar ki, belediyeler ile köy ve mahalle muhtarlıklarınca tanzim ve tasdik edilen kimlik belgeleri bu maddenin uygulanmasında geçerli değildir.

4. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği İle Borsaların Organ Seçimlerinde Oy Verme

5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu'nun 81'inci maddesi ile **Türkiye Odalar ve Bor-**

salar Birliği ile Odalar ve Borsalar Organ Seçimleri Hakkında Yönetmelik'in 18'inci maddesi uyarınca oylar, oy verenin kimliğinin oda veya borsa veya resmi kuruluşça verilen belge ile ispat edilmesinden ve listedeki isminin karşısındaki yerin imzalanmasından sonra kullanılır.

5. Sendika Seçimlerinde Oy Verme

6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun 14'üncü maddesinin 7'nci fıkrasında Genel Kurulda yapılacak seçimlerde listede adı bulunanların, resmî kimlik belgesi göstermek ve listeyi imzalamak suretiyle oy kullanacağı ifade edilmiştir.

6. Sendika Temsilcisinin Kimliğinin İşverene Bildirilmesi

6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun 27'nci maddesinin 1'inci fıkrasında, toplu iş sözleşmesi yapmak üzere yetkisi kesinleşen sendikanın işyerinde işçi sayısına oranlanarak hesaplanan sayıda işyeri sendika temsilcisini işyerinde çalışan üyeleri arasından atayarak on beş gün içinde kimliklerini işverene bildirmekle yükümlü olduğu düzenlenmiştir.

7. Noterlikçe Yapılan Kimlik Tespiti İşlemleri

1512 sayılı Noterlik Kanunu'nun 61'inci maddesinde noterlerin ilgili şahısların kimlik ve ifadelerini tespit edeceği; 72'nci maddesinin 3'üncü fıkrasında noterlerin iş yaptıracağı kimselerin kimliklerini tamamen öğrenmekle yükümlü olduğu hüküm altına alınmıştır.

8. Sağlık Hizmet Sunucularında Yapılan Kimlik Tespiti İşlemleri

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 67'nci maddesinde; 18 yaşını doldurmamış olan kişiler, tıbben başkasının bakımına muhtaç olan kişilerin, sayılan çeşitli haller hariç olmak üzere sağlık hizmetlerinden ve diğer haklardan yararlanabilmek için sağlık hizmet sunucularına başvurduklarında, acil haller hariç olmak üzere (acil hallerde ise acil halin sona ermesinden sonra), biyometrik yöntemlerle kimlik doğrulamasının yapılması ve/veya nüfus cüzdanı, sürücü belgesi, evlenme cüzdanı, pasaport veya Kurum tarafından verilen resimli sağlık kartı belgelerinden birinin gösterilmesi zorunlu olduğu; 71'inci maddesinde ise sağlık hizmeti sunucularının 67'nci maddede sayılan belgeleri ve bu belgelerin başvuran kişiye ait olup olmadığını kontrol etmek zorunda olduğu hükme bağlanmıştır.

9. Özel veya Resmi Her Türlü Konaklama, Dinlenme, Bakım ve Tedavi Tesislerinin, Ticaret ve Sanat Amacı Güden Bütün İş Yerlerinin ve Öğrenci Yurtlarının Sorumlu İşleticileri ile Bu Gibi Yerlerde Çalışanlar ve Barınanlar; Resmi Dairelerin Yetkili Amirleri; Konutlarda Sürekli veya Geçici Olarak Kalanlar, Çalışanlar veya Konutlarını Değiştirenlerin Kimliklerinin Tespiti ve Bildirilmesi

1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanunu ile Kimlik Bildirme Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik'te yer alan hükümlere göre;

- Özel veya resmi her türlü konaklama, dinlenme, bakım ve tedavi tesislerinin, ticaret ve sanat amacı güden bütün iş yerlerinin ve öğrenci yurtlarının sorumlu işleticileri ile bu gibi yerlerde çalışanlar ve barınanlar; resmi dairelerin yetkili amirleri; konutlarda sürekli veya geçici olarak kalanlar, çalışanlar veya konutlarını değiştirenler, bu hükümlere tabidir.
- Otel, motel, han, pansiyon, bekar odaları, günübirlik kiralanan evler, kamp, kamping, tatil köyü, her türlü özel veya resmi konaklama yerleri (yatılı okulların pansiyonları, yetiştirme yurtları ve köy odaları dahil) ile özel sağlık müesseseleri, dinlenme ve huzur evleri ve dini ve hayır kurumlarının sosyal tesislerinde her an ulaşılabilecek bir sorumlu işletici bulunur. Sorumlu işleticinin kimliği, o tesis açılmadan önce, sahip veya kanuni temsilci veya kiracısı tarafından iki örnek İŞLETİCİ KİMLİK BİLDİRME BELGESİ'ne yazılır ve bu belgeler en yakın yetkili genel kolluk örgütüne verilir.
- Sorumlu işleticinin değişmesi halinde, tesisin sahip, kanuni temsilci veya kiracısı tarafından, 24 saat içinde, yeni işleticiye ait kimlik bildirme belgesi, ayrılan işleticinin adı ve ayrılış tarihi de yazılarak yukarıdaki maddede belirtilen yönteme göre en yakın yetkili genel kolluk örgütüne verilir.
- Yukarıda sayılan tesis ve konutlar ile her çeşit ticaret ve sanat amacı güden iş yerlerinin sorumlu işleticileri tarafından; buralarda sürekli veya geçici olarak çalıştırılanların kimlikleri, iki örnek ÇALIŞANLARA AİT KİMLİK BİLDİRME BELGESİ'ne yazılır ve (a) bendi kapsamında olanların belgesi 24 saat, (b)

bendi kapsamında olanların belgesi üç gün içinde en yakın yetkili genel kolluk örgütüne verilir.

- Kat mülkiyetine tabi taşınmaz mallarda oturmakta olan aile reisleri (eşlerden biri yahut yaşça büyük olan aile bireyi) veya kişiler, düzenleyecekleri çalışanlara ait kimlik bildirme ve konutta kalanlara ait kimlik bildirme belgelerinin birer örneğini sorumlu yöneticiye verirler.
- Şehir, kasaba ve köy sınırları içindeki konutlara misafir olarak gelen ve 30 günden fazla bir süre için kalacak kişilerin kimlikleri, bu konutlarda oturmakta olan ailelerin reisleri veya aralarında aile bağı olmaksızın kalan veya yalnız yaşayan kişiler tarafından MİSAFİRLERE AİT KİMLİK BİLDİRME BELGESİ'ne yazılır ve iki nüsha olarak düzenlenen bu belgeler üç gün içinde en yakın yetkili genel kolluk örgütüne verilir.
- Araç kiralama şirketlerinin sorumlu işleticileri ve yöneticileri, kiralanan araç bilgileri ile aracı kiralayanların kimlik bilgileri ve kira sözleşmesi kayıtlarını usulüne uygun şekilde günü gününe tutmak ve bu kapsamda mevcut bilgi, belge ve kayıtları genel kolluk kuvvetlerinin her an incelemelerine hazır bulundurmak zorundadırlar. Ancak araç kiralayanın kamu kurum veya kuruluşu olması halinde sadece kamu kurum veya kuruluşuyla yapılan sözleşme ile araç bilgileri sisteme kaydedilir. Belirtilen veriler 5 yıl süreyle muhafaza edilir. Sistemdeki kayıtlar 5 yıl sonunda sistemden otomatik olarak silinir.

10. Elektronik Ödeme Hizmeti

6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun'un 12'nci maddesinin (3) numaralı fıkrasında, yazılı şeklin yerine geçebileceği Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafınca değerlendirilmiş olan bir bilişim sistemi veya elektronik haberleşme cihazının, müşteri kimliğini doğrulamaya imkân vermesi gerektiği düzenlenmiştir.

Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşlarının Bilgi Sistemleri ile Ödeme Hizmeti Sağlayıcılarının Ödeme Hizmetleri Alanındaki Veri Paylaşımı Servislerine ilişkin Tebliğ'in 10'uncu maddesinin (8) numaralı fıkrasında ise kimlik doğrulama esnasında; T.C. kimlik kartının, kart PIN'i veya biyometrik veri ile birlikte kullanılmasının ya da güvenli elektronik imza ile işlemin gerçekleştirilmesi hallerinde yahut Mobil Uygulama PIN'inin kullanımıyla erişilebilen şifreler vasıtasıyla işlem yapılmasının "güçlü kimlik doğrulama" kapsamı dâhilinde olacağı, bu yolla da fıkranın gereklerinin yerine getirilmiş sayılacağı hükme bağlanmıştır.

11. Elektronik Haberleşme Sektöründe Kimlik Doğrulama İşlemleri

Elektronik haberleşme sektöründe abonelik sözleşmesi, numara taşıma başvurusu, işletmeci değişikliği başvurusu, nitelikli elektronik sertifika başvurusu, kayıtlı elektronik posta başvurusu ve SIM değişikliği başvurusu işlemlerine ilişkin belgelerin

elektronik ortamda düzenlenmesi halinde başvuru sahibinin kimliğinin doğrulanmasına ilişkin süreçler, **Elektronik Haberleşme Sektöründe Başvuru Sahibinin Kimliğinin Doğrulanma Süreci Hakkında Yönetmelik ile düzenlenmektedir.** Anılan Yönetmelik'in 5'inci maddesinin ikinci fıkrasında, başvuru sahibinin kimlik doğrulama işlemlerinin; e-Devlet Kapısı, ICAO 9303 standardına uygun yakın alan iletişimi olan belge ile birlikte yapay zekâ veya yetkili marifetiyle görüntülü doğrulama, T.C. kimlik kartı ile birlikte PAdES (elektronik imza) oluşturma, yüz yüze kanallarda başvuru sahibinin kimlik belgesi ile birlikte işleme özgülenecek video görüntüsü alma yöntemleri vasıtası ile yapılabileceği belirtilmektedir.

12. Spor Müsabakalarına Bahis Oynama ve İkramiye Kazanma

Spor müsabakalarına ilişkin olarak bahis oynayan ve ikramiye kazanan kişilere ödeme yapılabilmesi için öncelikle kimliklerinin tespit edilerek, ikramiyeye hak kazandıklarının teyit edilmesi gerekmektedir. Bu alanı düzenleyen **Spor Müsabakalarına Dayalı Sabit İhtimalli ve Müşterek Bahis Oyunları Uygulama Yönetmeliği**'nin 12'nci maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca, Spor Toto Teşkilat Başkanlığı'nın görevlendirdiği sabit ve geçici bayiler, ikramiyeli biletleri ibraz edenlere kimlik tespiti yapmak suretiyle ödeme yapar. Belirlenen limitin üzerindeki bedelleri ise bankalar, yine kimlik tespiti yaparak öderler. Aynı maddenin ikinci fıkrasına göre ise kimlik tespiti, **Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair**

Tedbirler Hakkında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde yapılır.

13. Milli Piyango Çekilişlerinden İkramiye Kazanma

Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü Bilet Satış, Çekiliş ve İkramiye Yönetmeliği'nin 29'uncu maddesinin (4) numaralı fıkrası doğrultusunda; satış merkezlerince son beş veya daha yukarı rakamına göre ikramiye isabet eden biletlerin ikramiyelerinin ödenmesi esnasında, talihlinin nüfus cüzdanı veya yerine geçerli bir belgeden kimliği belirlenerek hüviyet fişi düzenlenir. İlk üç büyük ikramiye grubundakiler hariç, İdare gerekli gördüğü hallerde ikramiyeli biletlere hüviyet fişi düzenleme limitlerini artırmaya veya eksiltmeye yetkilidir. 3/6/1997 tarihli ve 97/9523 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan **Kara Paranın Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 sayılı Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik**'in 4'üncü maddesinde yer alan limitin üzerindeki ikramiye ödemelerinde hüviyet fişi düzenlenmesi mecburidir.

14. Kolluk Güçlerinin Kimlik Sorma Yetkisi

2559 sayılı Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu'nun 4/A maddesinde, polisin belirli amaçlarla ve makul bir sebep karşısında kişi ve araçları durdurarak kimlik ibrazı isteyebileceği ve 9'uncu maddesinde polisin güvenliğini sağladığı bina ve tesislerde kimliğin sorulmaksızın ibraz edileceği hükme bağlanmıştır.

7245 sayılı Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu'nun 7'nci maddesinde de çarşı ve mahalle bekçilerinin, kişileri veya araçları belirli amaçlarla ve makul ve sebep karşısında durdurarak

kimlik sorabileceği hükme bağlanmıştır.

15. Özel Hastanelerde Biyometrik Yöntemlerle Kimlik Doğrulama

Sosyal Güvenlik Kurumu ile sözleşmeli özel hastanelerde yaşanabilecek suiistimallerin ve tedavi olmamış kimselerin tedavi olmuş gibi gösterilip Sosyal Güvenlik Kurumu'ndan ödeme alınmak suretiyle kamunun zarara uğratılmasının önlenmesi maksadıyla Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından özel hastaneye başvuran kişilerin kimlik tespitinin biyometrik yöntemlerle yapılması zorunlu hâle getirilmiştir.

Genel Sağlık Sigortası Uygulama Yönetmeliği'nin 26'ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasında, sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusunun, genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerden acil hâller hariç olmak üzere (acil hâllerde ise acil hâlin sona ermesinden sonra) biyometrik yöntemlerle kimlik doğrulaması yapmak ve/veya nüfus cüzdanı, sürücü belgesi, evlenme cüzdanı, pasaport ya da SGK tarafından verilmiş resimli sağlık kimlik kartı belgelerinden birinin ibrazını isteyip kimlik kontrolü gerçekleştirmek mecburiyetinde olduğu hükme bağlanmıştır.

Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği'nin kimlik tespitini düzenleyen 1.6'ncı maddesinde ise sağlık hizmet sunucularınca, kişilerin müracaatı esnasında, acil hâllerde ise acil hâlin sona ermesinden sonra nüfus cüzdanı, sürücü belgesi, evlenme cüzdanı, pasaport veya verilmiş ise SGK sağlık kartı

belgelerinden biri ile kimlik ve biyometrik yöntemlerle kimlik doğrulaması yapılmasının zorunlu olduğu ifade edilmektedir.

Şu aşamada yalnızca özel hastanelerde zorunlu olarak kullanıldığı müşahede edilen ve avuç içi/damar izi taraması yöntemi ile yürütülen biyometrik kimlik kontrolünün, Covid-19 pandemisi nedeniyle 2020 yılı içerisinde askıya alındığı bu uygulamanın yeniden başlatılması için SGK tarafından son olarak 01.01.2024 tarihinin verildiği görülmektedir.[7]

[7] Sosyal Güvenlik Kurumu Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğü'nün 31.05.2023 tarihli ve 2023/1 sayılı, "Biyometrik Kimlik Doğrulama Sisteminin Yeniden Açılması" konulu Duyurusu

KVKK
KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU

Adres: Nasuh Akar Mahallesi
1407. Sokak No: 4
Çankaya/ANKARA
Telefon: 0 312 216 50 00
Web: www.kvkk.gov.tr

kvkkurumu